

Aan : Werkgroep Islamitische begraafplaats Weert
Van : [REDACTED]
Kopie : -/-
Bijlagen : -/-
Datum : 29 november 2021
Vestiging : Valkenswaard
Onze referentie : 21104.1 D14 01-A dhe

RA infra BV Valkenswaard

Den Dries 4
5552 CL Valkenswaard
T 040 207 61 63

RA infra BV Sittard

Geerweg 7
6135 KB Sittard
T 046 400 04 00

RA infra BV Vught

De Ring 12
5261 LM Vught
T 073 220 00 55

Betreft : Verkeerstoets islamitische begraafplaats te Weert

1. Inleiding

De werkgroep islamitische begraafplaats Weert – een vertegenwoordiging van verschillende moskeebesturen – heeft het initiatief genomen om een islamitische begraafplaats in Weert te realiseren. Hiermee wordt de moslimgemeenschap de mogelijkheid geboden om in Weert volgens Islamitische rituelen en basisprincipes begraven te worden. Momenteel heeft de werkgroep een locatie in het buitengebied van Weert op het oog. Deze zoeklocatie is gelegen aan De Achterste Singel – zie afbeelding.

Met de gemeente heeft de werkgroep een eerste verkenningsgesprek gehad om de haalbaarheid te verkennen. In dit stadium heeft de gemeente aangegeven inzicht te willen hebben in de te verwachte verkeerseffecten wanneer de begraafplaats in het buitengebied wordt gerealiseerd. In deze memo zijn deze effecten aan de hand van een verkeerstoets in beeld gebracht.

2. Achtergrondinformatie

In deze paragraaf is allereerst nadere achtergrondinformatie gegeven over de aanleiding voor een islamitische begraafplaats en hoe dit ritueel in de praktijk tot uiting komt. Met deze informatie – verkregen van de werkgroep – is vervolgens een doorkijk gemaakt naar de verkeerseffecten op de omgeving van de beoogde planlocatie.

Aanleiding

Binnen de Weertse moslimgemeenschap doet de vraag naar een begraafplaats al langere tijd voor. Aanleiding hiervoor is:

- De onvermijdbare ontwikkeling dat de moslimgemeenschap in Europa steeds minder binding beleeft met het land van herkomst. Vanaf de derde generatie moslims begint dit merkbaar te worden en dit gaat steeds meer worden;
- Naast Marokkaanse en Turkse gemeenschap groeit het aantal moslims in Weert e.o. Dit komt onder andere door bekeerde Nederlandse moslims en nieuwkomers vanuit Islamitische landen;
- De algemene begraafplaats in Weert kent een plek voor moslims. Echter strookt de opzet hiervan, op meerdere aspecten, niet met de Islamitische basisprincipes.

Uitgangspunten begraafritueel

Voor het begraafritueel zijn de volgende uitgangspunten meegegeven:

- De begraafplaats richt zich momenteel op moslims woonachtig in de gemeente Weert. Het betreft ook een bijzondere begraafplaats omdat een algemene begraafplaats niet voldoet;
- Op basis van de sterftecijfers van de gemeente Weert wordt uitgegaan van 20 sterfgevallen per jaar. Hierbij geldt de wens dat de eerste generatie moslims er vaak voor kiezen om begraven te worden in het land van herkomst. Dus niet alle 20 sterfgevallen worden in Nederland begraven;
- Na overlijden gaat dit heel snel in de Islam. Er wordt dus niet gepland en uitgebreid aangekondigd. Nadat de overleden persoon is gereinigd, wordt deze begraven;
- Het afscheid nemen en gezamenlijk gebed vindt plaats in de moskee. Op de begraafplaats vindt enkel de daadwerkelijke begrafenis plaats;
- Er wordt uitgegaan van (gemiddeld) 35 bezoekers per begrafenis. Hierbij geldt wel dat het ook afhankelijk is van de persoon die komt te overlijden en zijn/haar kennis- en familienetwerk. Verder is het ook afhankelijk van de dag dat iemand wordt begraven;
- De plechtigheid duurt ongeveer 30-60 minuten en aanwezigen komen allemaal in één keer. Er is dus geen sprake van gaand en terugkomend verkeer van de aanwezigen;
- Tijdstip van de begrafenis is variabel, maar nooit na zonsondergang. In de regel tussen 13.00 en 15.00 uur;
- Het bezoeken naderhand van graven gebeurt geheel individueel op eigen initiatief;
- Er wordt gedacht om 15 parkeerplaatsen te realiseren op de aan te kopen percelen.

Uitgangspunten locatie & inrichting begraafplaats

De werkgroep heeft voor de locatie en de inrichting de volgende uitgangspunten voor ogen:

- Bewust gekozen voor een bijzondere begraafplaats en geen algemene begraafplaats;
- Keuze voor soberheid; zo weinig mogelijk verstenen op de begraafplaats;

MEMO

- In eerste instantie geen bebouwing op de begraafplaats op een houten schuur na voor onderhouds- en afscheidsdoeleinden;
- Maximaal duurzaamheid en ecologische inrichting van de begraafplaats;
- Transformeren van agrarische grond tot een biodivers gebied (heide);
- Eenvoudige watervoorziening voor enkel onderhoudswerkzaamheden;
- Minimaal verharde parkeergelegenheid voor auto's als onderdeel van de aan te kopen gronden.

3. Huidige situatie

De Achterste Singel is in het buitengebied gelegen en is in verkeerskundige termen een erftoegangsweg buiten de bebouwde kom. Een erftoegangsweg heeft een verblijfsfunctie en moet bestemmingen bereikbaar maken. Op de Achterste Singel geldt een maximumsnelheid van 60 km/u en de rijbaan is smal met een breedte van ca. 3,10 meter. Fietsers en overig langzaam verkeer maken gebruik van de rijbaan.

T.h.v. planlocatie

Parallel aan het spoor

De Achterste Singel ontsluit enkele woningen en vooral (landbouw)percelen. In de huidige situatie is er dan ook weinig autoverkeer aanwezig. Dit wordt ook bevestigd door de gemeente Weert. Verkeersgegevens ontbreken voor dit traject. De gemeente geeft aan dat de verbinding wel door schoolgaand fietsverkeer wordt gebruikt.

Vanaf de Geuzendijk is het mogelijk om via De Achterste Singel en De Voorste Singel het bedrijventerrein te bereiken, waaronder het distributiecentrum (DC) van Lidl is gevestigd. Vanwege de spoortunnel kan vrachtverkeer hier geen gebruik van maken. In verleden zijn aan De Achterste Singel diverse verwijzingsborden geplaatst om te voorkomen dat vrachtwagenchauffeurs naar het DC zich vast zouden rijden. Na opening kwam dit met enige regelmaat voor waardoor de laatste verwijzingsborden zijn aangebracht (via navigatie). De gemeente geeft aan dat vrachtverkeer deze route nauwelijks nog gebruikt. Vanaf de Geuzendijk is een gesloten verklaring voor het vrachtverkeer ingesteld, uitgezonderd bestemmingsverkeer. Daarnaast geven zij aan dat werknemers van het DC veelal de Trancheeweg gebruiken in de richting van het bedrijventerrein.

4. Toets verkeersafwikkeling & parkeren

In deze paragraaf is aan de hand van het mobiliteitsprofiel (verkeersaantrekkende werking) de verkeersbelasting op wegen in de directe omgeving beoordeeld.

MEMO**Mobiliteitsprofiel**

Het CROW hanteert kencijfers om de verkeersaantrekkende werking van voorzieningen (theoretisch) in beeld te brengen. Zo zijn kencijfers voor een crematorium en een begraafplaats bekend. Voor het buitengebied wordt uitgegaan van 34 tot 52 autoverplaatsingen per plechtigheid (= heen en terug).

Dit aantal autoverplaatsingen wordt voor de ontwikkeling van de islamitische begraafplaats als worst-case beschouwd. Omdat voor een dergelijke voorziening geen kencijfers beschikbaar zijn, is aan de hand van de uitgangspunten van de werkgroep een mobiliteitsprofiel afgeleid. Personen worden na het overlijden snel begraven waardoor dergelijke rituelen niet kunnen worden aangekondigd. Dit leidt in de praktijk tot minder bezoekersverkeer ten opzichte van een crematie of begrafenis. Deze vinden enkele dagen na het overlijden plaats. De werkgroep gaat uit van gemiddeld 35 bezoekers per begrafenis. En omdat mensen vaak samen rijden, wordt het aantal ritten ingeschat op zo'n 15 tot 20 ritten. Dit zijn 30 tot 40 autoverplaatsingen. Hierbij is geen rekening gehouden dat bezoekers per fiets naar de begraafplaats kunnen komen.

Verkeersbelasting

Wat betekent de extra verkeersbelasting van 30 tot 40 autoverplaatsingen voor de wegen in de directe omgeving van de planlocatie? Dit is vooral beoordeeld voor De Achterste Singel omdat deze de ontsluiting vormt naar de Geuzendijk.

De Achterste Singel kan als een lage type erftoegangsweg worden beschouwd (type II). Een erftoegangsweg type II wordt aanbevolen zolang de verkeersintensiteit niet boven de 2.000 motorvoertuigen per etmaal komt. Gezien het smalle profiel valt de capaciteit in de praktijk lager uit. De verkeerstoe name bij komst van de islamitische begraafplaats is beperkt en is vanuit verkeerskundig oogpunt mogelijk en verantwoord. De volgende overwegingen liggen daaraan ten grondslag:

- het aantal begrafenissen is beperkt, gemiddeld zo'n één per twee weken;
- per begrafenis gaat het om 15 tot 20 motorvoertuigen;
- de begrafenis duurt ongeveer 30-60 minuten en aanwezigen komen allemaal in één keer. Er is dus geen sprake van gaand en terugkomend verkeer van de aanwezigen. In de praktijk zullen bezoekers elkaar niet/nauwelijks tegenkomen op de rijbaan;
- de begrafenissen vinden vooral in de middag plaats. Hierdoor sowieso geen conflicten met mogelijk verkeer in de spitsperioden. De verwachting is dat er sowieso weinig verkeer is. In de spits rijden er mogelijk extra voertuigen van/naar het bedrijventerrein.

Het kan voorkomen dat bezoekers tegemoetkomend (bestemmings)verkeer tegenkomen. Vanwege het smalle profiel dienen beide voertuigen dan uit te wijken naar de berm. Dit kan veilig bij lage snelheden en een goed aansluitende berm. In het Handboek Wegontwerp van het CROW is aangegeven dat in verband met de verkeersveiligheid en het voorkomen van (ernstige) bermschade alleen acceptabel is als de intensiteit lager is dan 350 à 400 motorvoertuigen per etmaal. De toekomstige verkeersomvang blijft ver onder deze aantallen, waardoor geen knelpunten worden voorzien.

De gemeente heeft aangegeven dat De Achterste Singel als schoolroute wordt gebruikt. Ondanks de smalle rijbaanbreedte wordt het passeren van fietsers niet als een knelpunt gezien. Wanneer de auto voldoende uitwijkt naar de berm is een veilige passage mogelijk. Anders is sprake van een zogenaamd kritisch profiel. Personenauto's kunnen dan (te) kort langs de fietser rijden met mogelijke ongewenste situatie voor met name de fietser.

MEMO

De kans dat bezoekers per auto (schoolgaande) fietsers tegen komen is relatief klein. Fietsers van/naar Weert maken gebruik van het fietstunneltje onder het spoor dat aansluit op de Oudesteeg. De planlocatie ligt nabij de fietstunnel. Afhankelijk van de exacte locatie en de toekomstige ingang naar de begraafplaats is dit maximaal 200 meter. De kans op tegemoetkomend fietsers beperkt zich daarmee tot een klein gedeelte van De Achterste Singel.

Parkeren

Voorkomen moet worden dat bezoekers buiten de begraafplaats naast de rijbaan moeten parkeren. Dit om bermschades en mogelijk onveilige situaties te voorkomen. De werkgroep denkt er aan om 15 parkeerplaatsen bij de begraafplaats te realiseren.

Het CROW hanteert voor een crematorium/begraafplaats in het buitengebied 25 tot 37 parkeerplaatsen per plechtigheid. Zoals eerder aangegeven sluit deze kencijfers niet (volledig) aan bij het mobiliteitspatroon van een islamitische begraafplaats. De toekomstige parkeerbehoefte zal lager uitvallen. Met de inschatting van gemiddeld 15 tot 20 motorvoertuigen is de vraag of 15 parkeerplaatsen voldoende is om te voldoen aan de parkeerbehoefte. Bij de verdere uitwerking wordt aanbevolen om hier kritisch naar te kijken. Mogelijk dat op het toekomstig terrein ruimte aanwezig is om het aantal parkeerplaatsen (op termijn) uit te breiden en in te passen in de omgeving. Dit wanneer de parkeerbehoefte groter is dan tot nu gedacht.

5. Conclusie

In het buitengebied van Weert wil de werkgroep een islamitische begraafplaats realiseren. Voor deze begraafplaats is een locatie aan De Achterste Singel in beeld. Met een verkeerstoets zijn de toekomstige verkeerseffecten inzichtelijk gemaakt. Uit de toetsing blijkt dat de verkeerstoename op De Achterste Singel bij komst van de islamitische begraafplaats beperkt is en vanuit verkeerskundig oogpunt mogelijk en verantwoord is.